N°. 246. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 18 OCTOBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad *n°.* 53.) *WET van den 31sten Augustus* 1853, *houdende naturalisatie van* Hermann Joseph Jacob Hardmann.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Hermann Joseph Jacob Hardmann* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Hermann Joseph Jacob Hardmann*, gewezen schatter van het slagtvee, geboren te *Jülich* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Venlo* (Hertogdom *Limburg*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten Augustus 1853.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1853.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad *n°.* 54.) *WET van den 31sten Augustus* 1853, *houdende naturalisatie van* Olke Arnoldus Uhlenbeck.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Olke Arnoldus Uhlenbeck* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Olke Arnoldus Uhlenbeck*, luitenant-ter-zee 1ste klasse, ridder der Militaire Willems-orde 4de klasse, onder-inspecteur van het loodswezen, geboren te *Colombo* (eiland *Ceylon*), wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten Augustus 1853.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1853.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad *n°.* 55.) *WET van den 31sten Augustus* 1853, *houdende naturalisatie van* Peter Frederik Uhlenbeck.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Peter Frederik Uhlenbeck* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Peter Frederik Uhlenbeck*, luitenant-ter-zee 1ste klasse, ridder der Militaire Willems-orde 4de klasse, geboren te *Colombo* (eiland *Ceylon*), wonende te *Warmond* (provincie *Zuidholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren; wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten Augustus 1853.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1853.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad *n°.* 56.) *WET van den 31sten Augustus* 1853, *houdende naturalisatie van* Christian Wilhelm Uhlenbeck.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Christian Wilhelm Uhlenbeck* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Christian Wilhelm Uhlenbeck*, officier van administratie der 2de klasse, geboren te *Colombo* (eiland *Ceylon*), thans dienende aan boord van Zijner Majesteits stoomboot *Cycloop*, liggende in het *Nieuwe Diep* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten Augustus 1853.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1853.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Bij besluit van 14 October jl., n°. 76, heeft Z. M. goedgevonden tot burgemeester der gemeente Marum te benoemen jhr. *E. de Wendt Alberda van Ekenstein.*

Bij besluit van 14 October jl., n°. 77, heeft Z. M. goedgevonden de benoeming van *N. A. C. Slotemaker*, burgemeester van Molenaarsgraaf, tot secretaris dier gemeente, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

Bij Koninklijk besluit van den 14den October 1853, n°. 71, zijn benoemd tot ontvangers:

der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Doetinchem (Stad en Ambt), Zeddam en Zelhem, op den voet van één vereenigd kantoor, de heer jhr. *P. A. van Haeften*, thans ontvanger te Koudekerk en Oudshoorn;

der directe belastingen en accijnsen te Oudshoorn c. a., de heer *P. A. de Bordes*, thans ontvanger te Noordwijk c. a.;

der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Noordwijk c. a., de heer *G. F.* baron *van Asbeck*, thans ontvanger te Rauwerd;

der directe belastingen en accijnsen te Rauwerd, de heer *A. L. van der Niepoort*, thans te Sexbierum.

Bij Koninklijk besluit van den 14den October 1853, n°. 72, zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen:

te IJzendoorn, de heer *H. F. van de Poll*, thans ontvanger te Woudenberg c. a.;

te Woudenberg c. a., de heer *G. L. Wijnen*, thans ontvanger te Westervoort;

te Westervoort, de heer *D. H. W. Laeijendecker*, geagreerd klerk ten kantore der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Groesbeek.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

RUSLAND.

Een te St. Petersburg ontvangen officieel berigt uit den Kaukasus gewaagt van het mislukken eens toelegs van Schamyl om aan de Kaukasische linie in Daghestan en de aangrenzende gedeelten van het Dscharo-Belanskische district onlusten te verwekken. Schamyl was den 6den September in persoon, door talrijke benden zijner aanhangers gevolgd, derwaarts aangerukt, maar door den generaal vorst Orbelian, die in aller ijl eenige troepen verzameld had, genoodzaakt om naar het gebergte terug te trekken, waar hij zich verschanste en van waar hij naar verschillende rigtingen talrijke afdeelingen uitzond. Inmiddels had de Russische bevelhebber versterkingen aan zich getrokken, waarmede hij deels Schamyl in het oog hield, deels de bewegingen der door dezen uitgezonden afdeelingen verijdelde, tot dat de generaal-adjudant vorst Dolgorukow, van deze gebeurtenissen onderrigt, met aanzienlijke strijdkrachten ter bescherming der bedreigde punten kwam opdagen, waardoor Schamyl zich den 16den September genoopt zag zijne verschanste stelling te verlaten en verder in het gebergte terug te trekken.

TURKIJE.

De Londensche *Times* zegt in zijn nommer van jl. Vrijdag, in een hoofdartikel over de Turksche zaken: » Het besluit van den Turkschen rijksraad is zonder tijdverlies uitgevoerd. Den 9den dezer ontving de vorst Gortschakoff, de opperbevelhebber der Russische troepen in de Donau-vorstendommen, eene formele sommatie van den Turkschen opperbevelhebber Omer-Pacha, om des Sultans grondgebied te ontruimen; doch tevens is hem te kennen gegeven dat, ingeval hij instructien uit St. Petersburg noodig had, een verder uitstel van vijftien dagen zou worden verleend, alvorens de vijandelijkheden aan te vangen. Dit zou den aanvang der krijgsbedrijven tot na den 24sten dezer verschuiven; en indien het berigt juist is, dat Omer-Pacha in last heeft zelfs dan nog den Donau niet over te trekken, kan de oorlog bezwaarlijk zulk een voorkomen aannemen, dat hij de vredes-onderhandelingen belemmert. Het is evenwel waarschijnlijk dat het oorlogzuchtige besluit der Turksche regering de zaken spoediger tot eenige bepaalde uitkomst zal brengen, en deze uitkomst kan, naar men nog mag hopen, van vreedzamen aard zijn. Nu nog is het waarschijnlijk dat men het uitbreken van den oorlog zal kunnen verhoeden. Den 7den dezer lagen de Engelsche en de Fransche vloot nog ten anker in de baai van Beschika, met uitzondering der stoomschepen die op verzoek des Divans naar Konstantinopel zijn afgezonden."

DUITSCHLAND.

Het reeds in telegraphische berigten vermelde artikel der half-officiele *Oesterreichische Correspondenz*, hetwelk de verzekering geeft dat ook Oostenrijk bij de Russisch-Turksche geschillen onzijdig zal blijven, is van den volgenden inhoud:

» Binnen weinig dagen kan de oorlog tusschen Rusland en Turkije formeel hebben aangevangen. De Porte heeft de vertoogen van al de Europesche hoven in den wind geslagen, en niemand zal in ernst gelooven, dat de opperbevelhebber der Russische troepen in de Vorstendommen aan den eisch van Omer Pacha voldoen, en bevel tot ontruiming van Moldavie en Wallachije geven zal. Bij den grooten afstand tusschen Konstantinopel, St. Petersburg, Londen en Parijs, is het ook naauwelijks te verwachten, dat een nieuw voorstel van bemiddeling binnen den door Turkije gestelden termijn algemeen zou kunnen worden goedgekeurd. De op handen zijnde oorlog is van zoo bijzonderen aard, dat de groote massa van het publiek zich de daarbij plaats hebbende omstandigheden slechts met moeite duidelijk kan voorstellen. Van daar dan ook de overgroote bezorgdheid, die zich aan alle kanten openbaar, en waarop wij ons verpligt rekenen acht te slaan, omdat zij ontspruit uit den regtmatigen en gegronden wensch van alle volken naar het behoud des vredes.

» De staat van oorlog tusschen Turkije en Rusland zal, ten minste aan de Europesche grenzen der beide Rijken, vooreerst en gedurende geruimen tijd, noodzakelijk slechts in naam kunnen bestaan. In de van gangbare wegen ontblootе gewesten aan den linker zoowel als aan den regter oever van den Donau zijn in het tegenwoordige jaargetijde en tot laat in het aanstaande voorjaar groote krijgsoperatien volstrekt onmogelijk. Indien deze tijdelijke hinderpaal alle krijgsverrigtingen in Europa verlamt, indien het voorts het verklaarde voornemen van Rusland zoowel als van de Porte is, hunne legers vooreerst niet over den Donau te laten trekken, dan zullen, bij den bestaanden goeden wil der vier mogendheden, de eerstkomende maanden besteed worden om eene vreedzame oplossing van het geschil te bevorderen, daar wij van het beproefde doorzigt der beide Mogendheden moeten veronderstellen, dat de deelneming, welke zij aan Turkije betoonen, geen nadeeligen invloed zal uitoefenen op hare diplomatieke en bemiddelende stelling. Maken de hoven van Parijs en Londen van haren ingevolge de laatste gebeurtenissen versterkten invloed te Konstantinopel gebruik om den vrede tusschen Rusland en de Porte te stichten, gelijk wij hopen en vertrouwen, en blijven zij in het geval van aan de tot hetzelfde doel strekkende onvermoeide pogingen van het Oostenrijksche kabinet, gelijk tot hiertoe, deel te nemen, dan zou, bij de edelmoedige bedoelingen, welke Z. M. Keizer Nikolaas aan den dag heeft gelegd, en bij de vredelievende geaardheid des Sultans, juist op het oogenblik dat het zwaard ontbloot zou moeten worden, de vrede ligter tot stand kunnen komen, dan het thans schijnt.

» Men heeft dikwerf gevraagd, *welke de houding is, die Oostenrijk bij dezen staat van zaken aanneemt.* Omtrent die houding kan onzes inziens geen de minste twijfel bestaan; zij zal volkomen in overeenstemming zijn met de onveranderlijk gevolgde rigting onzer buitenlandsche staatkunde. Geheel en al door conservative beginselen bezield, is de eerste en heiligste taak der regering van den Keizer onzen meester, het behoud van den Europeschen vrede, of deszelfs herstel, wanneer hij op eenig punt bedreigd wordt. Eene aanleiding tot deelneming aan, of zelfs maar tot eene eventuele latere tusschenkomst van Oostenrijk in den oorlog tusschen de Porte en Rusland, is voor het tegenwoordige niet te onderstellen. Heeft Oostenrijk er belang bij, dat de territoriale indeeling aan zijne oostelijke grenzen geene verandering onderga, dan vinden wij voor de handhaving daarvan in het woord van den doorluchtigen bondgenoot onzes Keizers een volledigen waarborg, die geene versterking door demonstratien van andere mogendheden tot hetzelfde doel behoeft. Dat aan den anderen kant niet alleen het grondgebied maar ook de grootheid van Rusland onverkort en ongeschonden uit dezen oorlog zal te voorschijn treden, dat Rusland ter zijner eigene verdediging volmaakt in staat is, dit te bewijzen zou geheel overbodig zijn. De onzijdige houding van Oostenrijk bij den oorlog tusschen Rusland en de Porte is zoo in het oog vallend, dat het van onzen kant volstrekt onnoodig bevonden is verdere militaire maatregelen van voorzorg te nemen, en dat zelfs de voorgenomen vermindering der effective sterkte van het Oostenrijksche leger eerstdaags in het werk gesteld zal worden.

» Heeft de Porte dezer dagen een zeer ernstig en gewigtig besluit genomen, dan moge zij zich ten minste wachten, in den toestand waarin zij zich thans heeft geplaatst, de gevaarlijke vriendschap met die uit de gemeenschap van het continentale Europa uitgestooten lieden te onderhouden, welke van de godsdienstige opgewondenheid in het Oosten partij zoeken te trekken tot bevordering van revolutionaire aanslagen tegen Christelijke Staten. Wij verwachten, dat in den raad des Sultans genoegzame kalmte en doorzigt heerschen, om ten stelligste, in het algemeen zoowel als in enkele gevallen, eene ondersteuning van de hand te wijzen, welke den Staat, die haar mogt aannemen, zou onteeren, en tevens den buitendien reeds hagchelijken toestand van Turkije door nieuwe verwikkelingen nog bedenkelijker maken zoude."

De half-officiele Berlijnsche *Zeit*, dit artikel overnemende, voegt daarbij het volgende:

» Wij hebben er nooit aan getwijfeld, dat Oostenrijk, zoo min als Pruissen, zich geroepen kon oordeelen, om ten aanzien der vraag, welke aan den Donau en in Azie hare beslissing verbeidt, eene oorlogzuchtige houding aan te nemen. De bevestiging daarvan moet allen, wien de handhaving van den algemeenen vrede ter harte gaat, met levendige blijdschap vervullen.

» Oostenrijk en Pruissen, eenmaal door gemeenschap van belangen tot bondgenooten ten oorlog gemaakt, zullen bij den tegenwoordigen staat van zaken de verhevene roeping hebben, bondgenooten *des vredes* te zijn. Oostenrijk en Pruissen hebben in alle opzigten een gelijk belang bij het behoud des vredes, en wanneer de regeringen der beide Staten zich in de behartiging van dit belang aan elkander aansluiten, dan mag men met groot vertrouwen hopen, dat, welken loop en welk einde de Oostersche geschillen ook nemen, Duitschland er voor bewaard zal blijven, om in den mogelijk uitbarstenden oorlog gemengd te worden. Zoo kunnen wij dan in elk geval de toekomst met gerustsheid te gemoet zien."

De *Oesterreichische Correspondenz* bevestigt voorts in haar nommer van den 14den dezer het berigt aangaande de vermindering van het Oostenrijksche leger. Het daartoe betrekkelijke bevel is den 9den dezer door den Keizer gegeven en zal onverwijld ten uitvoer worden gelegd. Ten gevolge daarvan zullen bij het 1ste, 2de, 4de, 10de en 11de legercorps, bij eenige divisien van het 3de corps, en bij de infanterie-regementen in Croatie en de Wojwodina, de infanterie-compagnien tot op 60 en die der jagers tot op 30 man worden verminderd. Voorts worden bij al die troepen de manschappen der derde en vierde bataillons en de helft der officieren met verlof gezonden. Bij de cavalerie worden de 2de ritmeesters afgeschaft. Bij de genie worden de compagnien tot op 120 gemeenen, bij de pioniers tot op 148 verminderd. Bij de artillerie wordt de bespanning der zes batterijen van de artillerie-reserve afgeschaft. De helft der kanonniers van deze batterijen wordt met verlof gezonden, de wederhelft bij de overige artillerie-corpsen ingelijfd. De derde reserve-compagnie van het raketten-corps wordt ontbonden, en de reserve-compagnien van het tweede artillerie-regement op den voet van vrede gebragt.

— Uit Paderborn wordt van den 12den dezer het volgende gemeld:

» Een leekebroeder uit het Franciscaner klooster te Werl, die voor zijn klooster aalmoezen was gaan inzamelen, was door het districtsgeregt te Kirchhunden op grond van § 341 van het strafwetboek ter zake van ongeoorloofde bedelarij tot gevangenisstraf van 24 uren veroordeeld. De veroordeelde kwam van deze uitspraak in hooger beroep bij het hof van appel te Arnsberg, alwaar door zijnen verdediger werd aangevoerd, dat de wet in dit geval verkeerd was toegepast, daar de Staat, door de Franciscanen toe te laten, die volgens hunne ordesregelen van aalmoezen leven moesten, geacht moest worden hen van het verbod der bedelarij te hebben uitgesloten. Het hof heeft zich met dit stelsel vereenigd, en uit aanmerking dat de Staat het voortdurend bestaan der bedelkloosters volgens derzelver ordesregelen geoorloofd had, den leekebroeder vrijgesproken."

ZWITSERLAND.

Men weet dat het kanton Tessin eene deputatie naar Bern heeft gezonden om met het Bondsbewind te overleggen wat gedaan zou moeten worden om in de drukkende gevolgen van Oostenrijks dwangmaatregelen te voorzien. De uitkomst van dit overleg wordt in de berigten uit Bern van den 12den dezer medegedeeld. Het Bondsbewind heeft aan Tessin de noodige subsidien toegezegd voor het aanleggen van wegen, die van groot nut voor het land zullen zijn en waarbij de ingezetenen die door de afsluiting der Lombardische grenzen hun bestaanmiddel hebben verloren, arbeid en brood zullen vinden. Het bedrag dezer subsidien, gelijk mede van de sommen die uit de bondskas ten behoeve van eenige nijverheidstakken van Tessin worden aangewend, zal nader bepaald worden, wanneer de noodige opgaven tot het beramen der kosten zullen zijn verkregen; doch het bondsbewind zal niet voor een hoog bedrag terugdeinzen, wanneer daarmede Tessin kan worden in staat gesteld het hoofd te bieden aan Oostenrijk. Tevens heeft het bondsbewind aan de afgevaardigden van Tessin te kennen gegeven dat het, alle met 's lands eer bestaanbare inwilligingen gedaan hebbende, geene nieuwe aanbiedingen namens het eedgenootschap aan Oostenrijk zou doen.

Alzoo vervalt het gerucht dat het bondsbewind gezind zou zijn, een jaargeld aan te bieden voor de uit Tessin verdreven Capucijner monniken.

PORTUGAL.

Volgens de berigten uit Lissabon van den 10den dezer, is aldaar een koninklijk besluit afgekondigd tot goedkeuring eener voor het Portugesche gouvernement te Parijs aangegane geldleening van 12,000,000 francs, rentende 6 per cent in het jaar. De schuldbrieven zijn tegen 80 per cent van hunne nominale kapitaalswaarde uitgegeven en moeten over 20 jaren afgelost worden.

SPANJE.

In het Spaansche regeringsblad van den 10den dezer is een wets-ontwerp openbaar gemaakt houdende bepalingen tot organisatie der Spaansche vloot. Volgens hetzelve zal de vloot vooreerst bestaan uit negentig bodems van onderscheiden grootte, met zeil- of stoomtuig of met beide voorzien. In afwachting der aanneming van dit wets-ontwerp door de Cortes, is de minister van marine gemagtigd terstond tot het daarstellen der nieuwe organisatie over te gaan, en op 's rijks werven drie fregatten te doen bouwen van 31 stukken, allen zeil- en stoomtuig voerende.

In het regeringsblad van den 10den dezer is ook een koninklijk besluit afgekondigd bepalende dat in den regel aan correctioneel veroordeelden de helft van den door hen vóór hunne veroordeeling in de gevangenis doorgebragten tijd zal aangerekend worden in mindering der hun opgelegde gevangenisstraf.

FRANKRIJK.

Bij een keizerlijk besluit van den 12den dezer is de uitsluiting der buitenlandsche vlaggen van de kustvaart, gedeeltelijk opgeheven ten behoeve van het vervoer van levensmiddelen; zullende tot den 31sten Julij 1854 buitenlandsche schepen op dezelfde voorwaarden als de Fransche, kunnen gebezigd worden om graan, meel, rijst, drooge groenten en aardappelen van Fransche havens in de Middellandsche Zee naar Fransche havens in den Oceaan te vervoeren of omgekeerd.

De hoeveelheid buitenlandsch graan, die sedert den ongunstigen uitslag van den oogst in Frankrijk ingevoerd is, bedraagt reeds, naar men berekent, nagenoeg drie millioen hectoliters. Evenwel is de prijs van granen en meel daar te lande in de afgeloopen week niet gedaald maar over het algemeen even hoog gebleven.

De Fransche *Moniteur* behelst eenen staat van de opbrengst der middelen, en betoogt daarbij dat de finantiele toestand des rijks uitmuntend is. » De inkomsten der schatkist vloeijen steeds ruimer, — zegt het officiele blad, — een blijk dat de voortgaande ontwikkeling onzer volksbedrijvigheid door geene beslommeringen van volkshuishoudkundigen of politieken aard weêrhouden wordt. De inkomsten evenaren tot nog toe de uitgaven. Onder de oorzaken der toegenomen opbrengst behoort ook dat de helft van den borgtogt eener spoorwegmaatschappij vervallen is aan de schatkist. De achterstallen der belastingpligtigen en de kosten van vervolging zijn minder dan ooit vroeger."

De maandstaat der Bank van Frankrijk, die in den tegenwoordigen toestand der geldmarkt met bijzondere belangstelling werd te gemoet gezien, wordt beschouwd als gunstiger dan verwacht was, hoewel aantoonende dat het bestuur wijs gedaan heeft met het disconto te verhoogen. De voorraad specie der Bank is in de met den 13den dezer geëindigde maand verminderd met 72 millioen francs, en de hoeveelheid handelspapier met 86 millioen toegenomen. Men acht het zeer mogelijk dat de Bank zich aldra genoodzaakt zal zien haar disconto nog hooger dan vier per cent te stellen. Het gezamenlijk bedrag van de opvorderbare verbindtenissen der Bank is 932 millioen; daarentegen heeft zij 300 millioen specie in kas, en voor 380 millioen handelspapier, hetwelk zonder moeite en tijdverlies kan worden te gelde gemaakt, benevens 141 millioen aan beleende spoorwegaandeelen, wier tegeldemaking niet zoo gemakkelijk zou zijn.

— Een der ministeriele Parijsche bladen, de *Pays*, zegt in zijn nommer van gisteren:

» Volgens een door den telegraaph uit Marseille overgebragt particulier berigt, is de prefect van het departement der Rhône-monden jl. Vrijdag naar Konstantinopel vertrokken. Hetzelfde berigt meldt dat er dringende bevelen ontvangen zijn tot onverwijlde uitrusting der fregatten *Vauban*, *Descartes*, *Asmodée*, *Cacique*, *Montézuma* en *Panama*."

Een ander ministerieel Parijsch dagblad, de *Constitutionnel*, zegt in zijn nommer van gisteren: » Wij kunnen berigten dat er bevelen naar Toulon gezonden zijn om de noodige schepen in gereedheid te brengen tot het overvoeren eener afdeeling troepen, welke naar de Dardanellen zal worden gezonden."

De *Patrie*, die van de ministeriele Parijsche bladen het meeste gezag heeft, zegt in haar nommer van gisteren:

» Men heeft berigt dat eene versterking van 1800 zeelieden van Toulon naar ons eskader der Middellandsche zee zou gezonden worden, onder bevel van den kapitein d'Havrincourt. Dit berigt is onjuist. Het stoomschip de *Labrador* is onder bevel van den kapitein Darrican zoo juist van Toulon vertrokken met 746 zeelieden, ter vervanging van matrozen die hunnen tijd op onze in de Middellandsche zee liggende schepen uitgediend hebben."

BELGIE.

De nieuwe Fransche gezant, de heer Barrot, heeft jl. Zaturdag met de gebruikelijke plegtigheid zijne geloofsbrieven aan den Koning der Belgen overhandigd.

Koning Leopold begeeft zich aanstaanden Donderdag met het geheele koninklijk gezin naar Engeland, en wel, volgens de *Indépendance*, met het doel om zijne schoondochter, de Hertogin van Brabant, aan Hare Britsche Majesteit voor te stellen.

Den 12den dezer is te Brussel in een voor den vrederegter gehouden familieraad, een curator voor den Kroonprins benoemd. De Hertog van Brabant is, gelijk men weet, nog maar alleen als troonsopvolger en niet als burger tot de volle mondigheid gekomen. De Koning is tot curator en een Brusselsch advocaat tot specialen curator benoemd. Men herinnert zich dat onlangs ook bij het sluiten der huwelijksverbindtenis van den Kroonprins, al de voorschriften van het burgerlijk wetboek werden in acht genomen, gelijk bij het huwelijk van den geringsten burger: iets waarmede destijds in de ministeriele Parijsche dagbladpers gespot is.

— De Belgische *Moniteur* berigt dat het plan om in 1854 eene algemeene tentoonstelling van de producten der Belgische nijverheid te houden, overeenkomstig het advies van de meerderheid der kamers van koophandel opgegeven is, vooral uit hoofde dat in 1855 te Parijs eene tentoonstelling voor alle volken zal worden geopend.

ENGELAND.

De staat der Bank van Engeland over de met den 8sten dezer afgeloopen week wijst weinig verandering aan in vergelijking met den vorigen weekstaat. De hoeveelheid specie begon weder toe te nemen; doch de hoeveelheid handelspapier, die in de voorafgane week zoo plotseling was toegenomen, was nog slechts weinig verminderd.

De Londensche graanmarkt was jl. Vrijdag flaauw en de tarwe een shilling lager in prijs ten gevolge van den ruimen aanvoer. Er was sedert het begin der week 47,150 quarters tarwe, 5780 quarters garst en 30,320 quarters haver uit het buitenland aangevoerd, benevens 3810 vaten meel: de toevoer uit het binnenland bleef beperkt. Volgens de handelsberigten uit Odessa van den 3den dezer, werd aldaar in tarwe steeds veel omgezet tot zeer vaste prijzen, terwijl er nog groot gebrek aan beschikbare scheepsruimte bestond.

De eerste thee van den nieuwen oogst is uit China te Londen ter markt gebragt, en de beste soorten zijn duurder verkocht dan sedert eenige jaren het geval was geweest; over het algemeen werd de thee van dezen oogst beschouwd als van mindere hoedanigheid dan die van de laatst voorafgegane jaren.

EGYPTE.

De Londensche *Times* (zie de *Staats-courant* van den 14den dezer) heeft berigt dat men den 6den dezer te Alexandrie nog niet wist of de Onderkoning zou toegeven aan het verlangen der Europesche consuls om het verbod van den graanuitvoer eerst met den 1sten December eerstkomende in werking te brengen. Dit wordt door het *Journal des Débats* bevestigd, op grond van berigten uit Alexandrie van den 5den dezer. Volgens deze duurde de uitvoer van graan voort; de scheepsruimte begon overvloediger te worden door de aankomst van een aantal bodems; de granen waren vast in prijs, hoewel alleen tegen gereede betaling te verkrijgen. Maar de handel klaagde luide over de onzekerheid waarin hij omtrent de voornemens van den Onderkoning gelaten werd, en vermoedde daarin eene of andere baatzuchtige bedoeling. De Onderkoning hield zich steeds op in de omstreek van den berg Sinai.

ZUID-AFRIKA.

Volgens de berigten van de Kaap van den 6den Augustus jl., was er sedert een paar maanden het handelsverkeer zeer levendig ten gevolge van den grooten uitvoer naar Australie, die echter in de Kaapkolonie zelve, niettegenstaande de ongemeen gunstige uitkomst van den oogst, den prijs van alle artikelen van algemeen verbruik grootelijks had doen rijzen.

Aan de grenzen der kolonie bleef het rustig, hoewel sommigen de opregtheid van de onderwerping der Kaffers nog betwijfelden.

De voorbereidende werkzaamheden voor de verkiezingen tot zamenstelling van het koloniale parlement hielden de algemeene aandacht bezig. De heer Andries Stockenstroom, die zooveel heeft bijgedragen om voor de kolonie een representatief bestuur te verwerven had alle aanzoeken afgewezen om als candidaat op te treden.

ZUID-AMERIKA.

Uit Buenos-Ayres zijn berigten van den 1sten September en van Montevideo van den 4den dier maand ontvangen, volgens welke de zaken aan de Plata een gunstiger voorkomen aannamen. Het handelsverkeer herleefde. De generaal Urquiza, nog den titel voerende van voorloopig bestuurder van den Argentijnschen Statenbond, had zich, na het opgeven van het beleg van Buenos-Ayres, naar het binnenland begeven; wat hij thans in het schild voerde, was niet juist bekend. De buitengewone gezanten van Frankrijk en Engeland, de heeren de Saint Georges en Hotham, hadden de Plata verlaten en waren naar Europa teruggekeerd, zonder dat hunne zending, zooveel blijkt, duurzame vruchten heeft opgeleverd. Ook de gewone vertegenwoordiger van Engeland, de heer Ouseley, was naar Europa vertrokken.

Het tegenwoordige bewind van Buenos-Ayres heeft formeel geprotesteerd tegen de door Urquiza met Engeland, Frankrijk en de Vereenigde Staten gesloten overeenkomst tot het afstaan van het eiland Martin Garcia als eenen waarborg voor de vrije scheepvaart op de Parana. Deze overeenkomst was een tijdlang geheim gehouden maar laatstelijk bekend geworden.

In Brazilie is het ministerie afgetreden en door een ander vervangen; dit zou echter, naar men meende, in de staatkunde des gouvernements geene verandering medebrengen.

Ook in Rio-Janeiro heeft het geheime verdrag betreffende het eiland Martin Garcia groot opzien gebaard.

CHINA EN JAPAN.

Het te Hongkong uitkomend Engelsch dagblad, de *China-mail* van den 11den Augustus jl., behelst een uitvoerig berigt omtrent den togt van het Noord-Amerikaansche eskader naar Japan. Volgens hetzelve hebben de Japansche overheden den brief van den President der Vereenigde Staten met heuschheid ontvangen, en is de Noord-Amerikaansche vlootvoogd Perry terstond daarop met zijn eskader weder vertrokken, na aan de Japansche overheden berigt te hebben, dat hij over eenige maanden zou terugkeeren om een antwoord op dien brief te ontvangen.

Aan de Londensche *Times* wordt uit Hongkong onder dagteekening van den 23sten Augustus het volgende geschreven:

» De heer Perry is den 7den Julij met twee oorlogsschepen naar Jeddo gestevend en den 17den teruggekomen. Het is hem gelukt een onderhoud te hebben met twee Japansche rijksgrooten; hij heeft hun zijne geloofsbrieven en den brief van den President der Vereenigde Staten plegtig overhandigd; doch daar de aangelegenheid door den Keizer en de staatsministers moest worden overwogen, werd afgesproken dat het antwoord op den brief van den President in het aanstaande voorjaar zou worden afgehaald. Of dit in het plan der expeditie lag, is de vraag; maar welligt zal de heer Perry, wanneer hij weder aan de Japansche kust komt, dezelve met eenige nieuwe forten versterkt vinden. Het onderhoud tusschen hem en de afgevaardigden van het Japansche gouvernement werd in de Nederlandsche taal gehouden."

— Uit de met de jongste Indische landpost ontvangen berigten wordt opgemaakt dat de opstand in het midden van China veld wint. Het

officiele dagblad van Peking noemt een zeker aantal steden op, die in de magt der opstandelingen gevallen zijn.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 15 October: Fransche 3 pcts. rente fr. 73; idem $4\frac{1}{2}$ pcts. fr. 99.80.

Londen 15 October: Engel. 3 pcts. gecons. $92\frac{1}{2}$ à $92\frac{1}{4}$ pct. —; Nederl. $2\frac{1}{2}$ pcts. » pct.; — idem 4 pcts. $93\frac{3}{4}$ pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 17*den October* 1853.

De op heden aangekondigde zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, met het oog op art. 37 van het Reglement van Orde belegd tot indiening van een wets-ontwerp, door de Regering, overeenkomstig het bepaalde bij art. 2 der wet van 19 Junij 1845 (*Staatsblad* n°. 28) waarbij wordt vastgesteld een nieuw tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, binnen dertig dagen aan de Kamer aangeboden tot bekrachtiging van den maatregel, genomen bij Koninklijk besluit van 15 September 1853, heeft wegens het niet in genoegzamen getale opkomen van de leden geen plaats kunnen hebben.

De Voorzitter heeft aan de tegenwoordig zijnde leden medegedeeld 1°. dat, behalve het bedoelde wets-ontwerp strekkende tot aanmoediging van den invoer van granen en andere levensmiddelen, van eene memorie van toelichting voorzien,

nog zijn ingekomen:

een wets-ontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgelijke ambtenaren over het jaar 1854, en

een wets-ontwerp tot vaststelling der afzonderlijke begrooting van de uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1854,

elk vergezeld van eene memorie van toelichting,

eenige verzoekschriften;

eene missive van den heer van Heiden Reinestein, die daarbij meldt dat hij, onlangs herbenoemd tot kantonregter van Assen, die betrekking heeft aanvaard, en alzoo verpligt is krachtens art. 91 der Grondwet zich aan eene herkiezing te onderwerpen.

2°. dat tot rapporteurs zijn benoemd, voor het wets-ontwerp houdende vaststelling der uitgaven van hoofdstuk I der staatsbegrooting voor 1854 (Huis des Konings) de heeren: Rochussen, van Nispen van Sevenaer, van Rappard, Meeussen en Groen van Prinsterer;

voor hoofdstuk V (*Binnenlandsche Zaken*) de heeren: Elout van Soeterwoude, de Man, Storm van 's Gravesande, Strens en Gevers van Endegeest;

voor hoofdstuk VI (*Hervormde Eeredienst enz.*), de heeren: Wintgens, van Foreest, van Deinse, van Hoëvell en de Brauw;

voor hoofdstuk VII (*Roomsch-Katholieke Eeredienst*), de heeren: Wintgens, van Nispen van Sevenaer, Bots, Strens en de Brauw;

voor hoofdstuk VIII (*Marine*), de heeren: Baud, Dirks, van Franck, Mackay en Rijk;

voor hoofdstuk IX A en IX B (*Nationale Schuld en Finantien*), de heeren: Rochussen, van Nispen van Sevenaer, van Rappard, Meeussen en Groen van Prinsterer;

voor hoofdstuk X (*Oorlog*), de heeren: Wintgens, Hoffman, Storm van 's Gravesande, van Hoëvell en de Brauw;

voor hoofdstuk XI (*Kolonien*), de heeren: Baud, Dirks, van Franck, van Hoëvell en Rijk;

voor hoofdstuk XII (*Onvoorziene Uitgaven*) en voor de wet op de middelen tot dekking der uitgaven begrepen in de Staatsbegrooting over 1854, de heeren: Rochussen, van Nispen van Sevenaer, van Rappard, Meeussen en Groen van Prinsterer;

voor het wets-ontwerp betrekkelijk het bouwen, planten enz. in den omtrek van vestingen van den Staat, de heeren: van Goltstein, Hoffman, Hoekwater, Mackay en Dommer van Poldersveldt;

voor het wets-ontwerp tot vereffening van het tekort over het dienstjaar 1848, de heeren: Sander, Hoffman, van Rappard, Mackay en Groen van Prinsterer; en

voor het wets-ontwerp tot amortisatie en aflossing van nationale schuld, de heeren: van Bosse, Hoffman, van Rappard, van Hoëvell en Ter Bruggen Hugenholtz.

In de *Javasche Courant* van den 10den Augustus jl. leest men de volgende mededeeling:

„Wij zijn in de gelegenheid mede te deelen, dat proeven met New-Orleans-katoenzaad, onlangs in de residentie Bagelen genomen, tot dusver de beste uitkomsten hebben opgeleverd. Den 12den November ll. gepoot, vertoonde zich de eerste bloesem den 1sten Februarij daaropvolgende, en mogten de eerste rijpe vruchten den 26sten Maart, dus 134 dagen na de aanplanting, geoogst worden. Sedert 1 Februarij bragten de plantjes zonder ophouden nieuwe bloesems en vruchten voort en hadden in het laatst van April bijna de hoogte van 3 Rhijnl. voeten bereikt. Van de inheemsche katoensoorten onderscheiden zij zich door weliger groei en inzonderheid door het opleveren van een ruimer en qualitatief beter product.

De proefneming heeft de belangstelling der bevolking in hooge mate gaande gemaakt. Daar het gewonnen zaad toereikende was, zoo dacht men in dit drooge jaargetijde de proef op eene grootere schaal te herhalen.

Minder deugdzaam scheen het gelijktijdig aldaar geplante Fernambuc-katoenzaad te zijn (deze soort is reeds bij den inlander onder den naam van kapas Angris bekend). De weinige daaruit voortgeteelde plantjes waren in het laatst van April reeds tot eene hoogte van 8 en meer voeten opgegroeid, terwijl nog geene der planten had gebloeid.

Uit een en ander wordt aanleiding genomen, bij deze gelegenheid tevens kortelijk te vermelden, wat omtrent de teelt van het katoen in de laatste jaren op Java is verrigt.

De eerste pogingen om de katoenteelt in Nederlandsch Indië in te voeren, schijnen door particulieren te zijn gedaan. Reeds in 1819 en 1820 werden bij de regering aanzoeken ontvangen om eenige gronden in de residentie Bantam en Rembang tot het aanplanten van Bourbonsche katoen.

Deze proeven echter slaagden minder gunstig, hetgeen aan de vochtigheid van het klimaat werd toegeschreven.

In 1828 werden twee Braziliaansche katoenplanters, Torreao en de Barros genaamd, met het noodige zaad en planten naar Java gezonden, van welke de een bij het landbouw-etablissement te Krawang geplaatst werd en de ander het beheer over de aanplantingen in Pekalongan op zich nam, en in 1829 kwam eene nieuwe bezending katoenzaad uit Brazilie.

Al deze pogingen evenwel tot invoering der cultuur van Braziliaansch katoen op Java mogten niet gelukken, en het einde was, dat Torreao, op zijn verzoek, naar Nederland terugkeerde en dat de aanplantingen in het Pekalongansche aan den heer Petel werden overgedaan.

In 1831 werden uit Nederland verscheidene werktuigen tot zuivering van het katoen aangebragt, terwijl op last van den Gouverneur-Generaal van den Bosch in 1832 nog een katoenmolen aangevoerd, alsmede eenige proeven in het klein met Fernambuc-zaad en andere, ook in eenige residentien van Java bevolen werden. Deze proeven, tot in 1839 voortgezet, mogten mede geene gunstige uitkomsten opleveren, zoodat men de staking daarvan noodig oordeelde.

In 1841 sloot het gouvernement met den heer J. L. van Toll eene overeenkomst voor de aanplanting van vreemd katoen in de residentie Cheribon. Doch nadat in 1844 het contract hernieuwd was en in 1846 verbeterde werktuigen tot zuivering en afpakking van het katoen, benevens New-Orleans-katoenzaad door de Nederlandsche Handelmaatschappij waren overgezonden, en het laatste door de regering overnomen en ter beproeving onder anderen ook aan het etablissement te Cheribon was afgestaan, werd die onderneming in 1846 ingetrokken, en in het volgende jaar de minister van kolonien verzocht geene katoenzaden of werktuigen tot die teelt betrekkelijk, meer uit te zenden.

Evenwel werd in 1849 aan eenige autoriteiten, ook op Java, eenig zaad toegezonden van het om zijne fijnheid beroemde Dacca-katoen. De berigten ook omtrent deze proef, in 1850 ingediend, luidden meestal ongunstig. Dit schrikte echter niet af om de proeven in de residentien Bantam, Pekalongan, Soerabaija, Bezoekie, Banjoemaas en ook in de adsistent-residentie Patjitan te doen herhalen.

Laatstelijk werd door de factorij der Nederlandsche Handel-maatschappij nieuw Amerikaansch katoenzaad, van zeer superieure qualiteit, ter proefneming naar de Preanger Regentschappen gezonden; doch het resultaat was weder ongunstig, evenwel dacht men ook deze proef nog eens te bewerkstelligen.

Het katoen, door de bevolking der eilanden van den Indischen Archipel geteeld, is het minst goede van alle, hetgeen een van de redenen is, waarom dit katoen veel minder waarde heeft en ongeschikt voor de Europesche markt is bevonden.

Eene andere reden is de weinige zorg welke aan de teelt en zuivering besteed wordt. Het katoen namelijk wordt door de inlanders meestal als tweede gewas op de rijstvelden gekweekt, waarvan het gevolg is, dat de katoenoogst vaak te vroeg geschiedt, om het land voor den volgenden rijstbouw gereed te maken. (*)

Daarenboven heeft de zuivering op eene zeer ruwe en onvolmaakte wijze plaats.

Op Java is daartoe een handmolentje in gebruik. Zoo als uit het bovenstaande voldoende zal blijken, zijn, om in de aangevoerde minderheid der Nederlandsch-Indische katoensoorten te voorzien, zoowel van gouvernementswege als door particulieren vele pogingen aangewend, en van bijna alle plaatsen, waar goed katoen voorkomt, zaden en planten ontboden. Met al deze soorten zijn, zoo vóór als na, op Java onder verschillende omstandigheden van grond en plaats en behandeling, proeven genomen, welke alle meer of min als mislukt kunnen worden beschouwd; want het verkregen product stond in geen de minste verhouding tot de noodzakelijke kosten van cultuur.

De mislukking van deze van elders ingevoerde katoensoorten werd aan verschillende oorzaken toegeschreven, en wel hoofdzakelijk:

1°. aan het klimaat. Bij vroegere proefnemingen meende men, dat het regenachtig klimaat van Java eenen slechten invloed zou uitoefenen op den groei en de ontwikkeling van planten, welke aan andere, droogere luchtstreek gewend zijn. Om de waarheid dezer meening te onderzoeken, werden uit zekere streek van Brazilie, ongeveer op dezelfde breedte gelegen en een even vochtig klimaat als Java bezittende, zaden en planten van katoen, dat aldaar zeer goed tierde, ontboden, om onder toezigt van zaakkundige Braziliaansche katoenplanters (zie boven) op Java te worden gecultiveerd. De proef mislukte echter geheel, waarbij men de overtuiging meende te erlangen, dat zulks niet aan het klimaat is toe te schrijven.

2°. aan de schadelijke werking van een insect. Dit insect, hetwelk het katoen aantast, wordt ook op de eilanden Bourbon en Mauritius gevonden; maar in andere streken heeft men er geen last van, althans voor zoo ver is kunnen worden nagegaan. De schadelijke werking van dit diertje begint eerst nadat de plant heeft uitgebloeid. Dan doorknaagt het de katoenvlok en doet alzoo het product bijna geheel verloren gaan. Neemt men evenwel in aanmerking, dat de nabijheid der zee voor de katoenplant zeer nuttig is, dan zullen de zeewinden de nadeelen van het insect wel grootelijks tegengaan of geheel doen ophouden. De natuurkundige Zollinger sprak hieromtrent, in 1848, als zijn gevoelen uit dat de kwijning van de katoenplant niet oorspronkelijk aan het bedoelde insect moest worden toegeschreven; maar dat hetzelve integendeel door de ziekte der plant werd uitgelokt om zich daarin te nestelen, even als, bij voorbeeld, de witte mieren eerst dan eene plant aantasten, wanneer die reeds in eenen kwijnenden staat verkeert.

Na zooveel teleurstelling, omtrent deze teelt ondervonden, en bij de tot nog toe bestaande onzekerheid nopens de oorzaak der algemeene mislukking op Java, is het aangenomen, dat het boven gegeven berigt van de welslaging der proef in de residentie Bagelen, alle aandacht verdient."

GRONINGEN, *den* 14*den October*. — Gisteren droeg de aftredende rector magnificus onzer hoogeschool, de hoogleeraar P. Hofstede de Groot, zijne waardigheid over aan den hoogleeraar J. A. C. Rovers, met eene plegtige rede: de theologia futura, Euangelico-Catholica, dat is over Evangelisch-Katholijke godgeleerdheid, als de godgeleerdheid der toekomst.

Tot secretaris van den academischen senaat is benoemd de heer P. Hofstede de Groot.

Gedurende het thans geëindigd rectoraat zijn aan deze hoogeschool nieuw ingeschreven 65 studenten.

(*Provinciale Groninger Courant.*

(*) Het inlandsch katoen komt van de éénjarige plant (*gossypium herbacaeum*).

Bijvoegsel tot de Nederlandsche Staats-courant van Dingsdag 18 October 1853, n°. 246.

Den 14den dezer zijn op de scheepstimmerwerf het Wapen van Harlingen, van den heer F. Haverkamp, in de Groote Wittenburgerstraat te Amsterdam met het beste gevolg van stapel geloopen het barkschip *Bellatrix* en het schoenerschip *Pegasus*, het eerste gebouwd voor rekening van de heeren van Eeghen & C°. en het tweede voor rekening van den heer A. Graadt van Roggen.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul van Pernau, van 7 October jl., heeft de oogst van *rogge* door de vroege aanhoudende koude in het vorig najaar, het gebrek aan regen in het voorjaar en de schraalte tot aan het einde van Junij, bijzonder geleden, en is in sommige streken het zaaizaad naauwelijks ingeoogst; in meer verwijderde streken heeft het vruchtbare weder, tegen het midden van Junij, de schade eenigzins hersteld; de oogst is evenwel als een zeer middelmatige aan te merken, de qualiteit echter goed en het gewigt tegen 118 à 120 pond te berekenen.

Daarentegen leverden *gerst* en *haver* eene zeer goede uitkomst op, èn naar quantiteit èn naar qualiteit: de landgerst weegt ongeveer 105 p., groote gerst 108 à 110 en haver 80 à 82 p. De tot verkoop bestemde hoeveelheid dezer artikelen zal, wegens het gering bedrag van den rogge-oogst, aanmerkelijk worden verminderd, daar veel haver en gerst tot het stoken van brandewijn zal worden gebruikt.

[illegible] *tarwe* (ofschoon in die streken zeer weinig gebouwd) [illegible].

Van *vlas* was dit jaar veel gezaaid; men verwachtte een zeer goeden oogst, en over het algemeen ook goede qualiteit.

De oogst van *lijnzaad* was èn naar quantiteit èn naar qualiteit tamelijk goed; gelijk mede die van *hennep*, die echter weinig gebouwd wordt.

Aardappelen zijn rijkelijk opgekomen, doch de ziekte heeft zich in onderscheiden streken vertoond.

Op het eiland Oesel leverde *tarwe* de helft van een gewonen oogst op; *rogge* niet eenmaal de helft; het gewigt der tarwe is 127 p., dat der rogge 120 tot 122 p.

Gerst leverde eene goede opbrengst: de qualiteit is goed, met een gewigt van 110 p. Hetzelfde geldt van de *haver*, met een gewigt van ongeveer [illegible].

Aardappelen geven ook eene goede opbrengst, doch meent men teekenen der ziekte van het gewas te bespeuren.

Gisteren zijn verzonden vel 19 en 20 der *Bijlagen* van het Bijblad II, inhoudende de Voorloopige Verslagen der Commissien van Rapporteurs uit de Tweede Kamer voor de hoofdstukken V, VI en VII der begrooting van Staatsuitgaven voor 1854.

Volgens de officiële opgaven was de staat der Nederlandsche rivieren als volgt:

Datum 1853, October.	Uur.	Plaatsen of Posten.	Hoogte der rivieren: Aan de peilschaal.	Onder nul of het noodpeil.	In de laatste uren.	Gewassen.	Gevallen.
			Maas.				
9	8	Grave	6.32	»	24	»	7
10	8	id.	6.31	»	24	»	1
11	8	id.	6.31	»	24	»	»
12	8	id.	6.30	»	24	»	1
			Waal.				
11	»	Hulhuizen	2.38	»	24	»	2
12	»	id.	2.42	»	24	4	»
13	»	id.	2.42	»	24	»	»
			Neder-Rhijn.				
11	»	Pannerden	2.14	»	24	»	2
12	»	id.	2.18	»	24	4	»
13	»	id.	2.18	»	24	»	»
11	»	Arnhem	1.60	»	24	»	4
12	»	id.	1.65	»	24	5	»
13	»	id.	1.67	»	24	2	»
			IJssel.				
11	»	Westervoort	1.82	»	24	»	3
12	»	id.	1.86	»	24	4	»
13	»	id.	1.88	»	24	2	»

Rhijnhoogte te Keulen: den 15den October 7 voet 4 duim (7 voet 3 duim Rhijnl.).

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Zuidholland.

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de Gegadigden, dat de Besteding van het Bouwen eener Brugwachterswoning aan het *Zederikkanaal* onder *Vianen*, wegens gebrek aan mededinging is afgekeurd, en dat eene Herbesteding van dat werk is bepaald op Maandag den 24sten October 1853, des voormiddags ten $11^1/_2$ ure, aan het locaal van het provinciaal bestuur te *'s Gravenhage.*

De Herbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig Art. 19 van het op den 30sten Augustus 1853 goedgekeurde Bestek n°. 104.

's Gravenhage, den 5den October 1853.

Van Reenen.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag, den 20sten October 1853, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

*** De Minister van Finantien maakt bekend, dat de Verzameling der Statistieke Tabellen van den Handel en de Scheepvaart van het Koningrijk over 1852, voor het Publiek verkrijgbaar is gesteld bij de Gebroeders *Giunta d'Albani*, Boekdrukkers te 's Gravenhage, tegen den prijs van *zes gulden vijftig cents* per exemplaar.

's Gravenhage, den 12den October 1853.

De Minister voornoemd,
Van Doorn.

DEPARTEMENT VOOR DE ZAKEN DER HERVORMDE EEREDIENST ENZ.

*** Op aanstaanden Woensdag, den 19den October 1853, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien, voorloopig belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag aanstaande, den 21sten dezer, geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 17den October 1853.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt ter kennis van belanghebbenden, als een vervolg op de aankondiging van den 18den Augustus jl., dat het *Friesche Middelgat* is betond geworden met eene *gewone roode ton*, als *uiterton*, benevens *drie zwarte* en *drie witte tonnen*; dat de genoemde *roode ton* ligt in 10 ellen diepte, peilende:

den zuidoostelijken vuurtoren op *Schiermonnikoog* Z. O.;

de groote kaap op *Engelsmansplaat* Z., hebbende de toren van *Paesens* tusschen de beide kapen op Engelsmansplaat eene handspaak lengte beoosten de groote kaap;

de 1*ste witte ton* ligt in 44 palmen water, peilende:
den genoemden vuurtoren op Schiermonnikoog Z. O.;
de genoemde groote kaap Z. $^1/_2$ W.;
de 2*de witte ton* ligt in 39 palmen water, peilende:
den genoemden vuurtoren Z. O.;
de genoemde groote kaap Z. $^3/_4$ W.;
de 3*de witte ton* ligt in 70 palmen water, peilende:
den genoemden vuurtoren Z. O. $^1/_2$ Z.;
de genoemde kaap Z. Z. W.;
de 1*ste zwarte ton* ligt in 55 palmen water, peilende:
den genoemden vuurtoren Z. O.;
de genoemde kaap Z. $^1/_2$ W.;
de 2*de zwarte ton* ligt in 55 palmen water, peilende:
den genoemden vuurtoren Z. O.;
de genoemde kaap Z. W. $^1/_2$ W.;
de 3*de zwarte ton*, die tegen den steilen hoek ligt, is in 120 palmen water, peilende:
den genoemden vuurtoren Z. O.;
de genoemde kaap Z. Z. W.

De koers midden-vaarwaters, van de roode ton naar de 2de witte ton, is Z. O. $^1/_2$ Z.;
van de 2de witte ton naar de 3de witte ton O. Z. O.;
van de 3de witte ton naar de bonte ton Z. ten O. $^1/_2$ O.

De evengezegde *bonte ton* (*half rood half wit*) ligt in de plaats van de *vierde zwarte ton*, bij het vereenigingspunt van het *Middelgat* in het *Noordoost-Friesche Zeegat.* De koersen van deze ton verder naar binnen, zijn dezelfde als vroeger.

In het *Middelgat* staat het minste water nabij de 2de witte ton.

Men zij indachtig dat in dit zeegat de vloed op den zuidwal zet en de ebstroom tegenovergesteld.

De peilingen zijn volgens miswijzend kompas en gerekend met gewoon laag water.

's Gravenhage, den 10den October 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

DROOGMAKING VAN HET HAARLEMMER-MEER.

De Commissie van Beheer en Toezigt verwittigt de Gegadigden, dat zij zal overgaan tot eene *derde* Verkooping van gronden in den Haarlemmermeer-polder, nabij den Leeghwater, op *Vrijdag* den 28*sten October* eerstkomende, 's morgens *ten* 10 *ure*, in het Regthuis bij *van Hoekelen* te *Sassenheim*, aan den Straatweg van *Leyden* naar *Haarlem.*

De Algemeene Voorwaarden met de Algemeene Kaart van den geheelen polder, benevens de bijzondere Voorwaarden, de Bijzondere Kaart en de Staat der te veilen perceelen zijn te bekomen op vrachtvrije aanvraag en tegen betaling van 25 cents bij den Heer *de Breuk*, Boekdrukker te *Leyden.*

Inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer Ingenieur *Beijerinck* aldaar.

De Commissie voornoemd,
Gevers van Endegeest.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Eerste* trekking der *Vijfde* Klasse van de 221ste *Staats-Loterij*, op Maandag den 17den October 1853, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 762 een prijs van 1000 gulden.
» 1981 » » » 1000 »
» 5258 » » » 2500 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

Aanbesteding van Granen, ten dienste van de Garnizoens-bakkerij te 's Bosch.

Op Maandag den 24sten October 1853, des middags ten twaalf ure, zal ten Burele van den Militairen Onder-Intendant der 1ste klasse, in de 3de Administrative Directie, Ortheneind, Wijk B, N°. 74, onder

nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, publiek worden Aanbesteed:

4 Last Kubanka-Tarwe / 4 dito Rhijn- dito	wegende minstens 77 Ned. pd. het mud	alle jarige.
3 dito Zeeuwsche dito	» » 74 » » » »	
4 dito Rogge	» » 72 » » » »	

Volgens voorwaarden, van heden af ter lezing liggende, van den morgens negen tot twaalf ure.

Strekkende het tot narigt van Gegadigden, dat het Merk op de aan te bieden Monsters, ook op den Omslag van het Inschrijvings-Biljet moet worden gesteld.

's Hertogenbosch, den 8sten October 1853.

De Militaire Onder-Intendant voornoemd,
WAAIFORT.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

, Door den Raad der Gemeente Noordwijkerhout c. a. is bij besluit van 4 October jl., n°. 4, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Zuidholland bij resolutie van 11 October jl., n°. 17, bepaald, dat dit jaar de Kermis of Jaarmarkt, uit hoofde van de omstandigheden des tijds, aldaar niet zal worden gehouden.

Noordwijkerhout, 15 October 1853.

De Burgemeester,
Mr. H. C. J. HOOG.
De Secretaris,
N. VAN SCHAGEN, *l. S.*

, Bij de op den 15den October 1853 gehoudene Uitloting van Twee en Twintig Aandeelen in de Eerste Vereeniging tot Geldschieting op Stoombooten der *Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij*, zijn, de navolgende Nommers uitgeloot, te weten: 1, 2, 4, 5, 18, 29, 36, 42, 43, 46, 50, 52, 54, 70, 95, 105, 123, 153, 159, 165, 202 en 214.

NAAMLOOZE MAATSCHAPPIJ DER SPOORWEGEN VAN ANTWERPEN NAAR ROTTERDAM.

De Raad van Administratie der Maatschappij heeft de eer Heeren Deelhebbers te verwittigen, dat de *derde* storting, ten bedrage van *vijf en twintig francs per aandeel*, is vastgesteld en invorderbaar zal zijn met den *15den November aanstaande.* (*)

De Stortingen kunnen geschieden:
te *Londen*, bij de Heeren *Masterman*, *Peters en Co.*;
te *Brussel*, bij de Heeren *J. P. Matthieu et Fils*;
te *Parijs*, bij den Heer *L. Martineau*, Rue de Provence, No. 12;
te *Rotterdam*, bij de Heeren *Moses Ezechiels en Zoon.*

De deelhebbers die deze Storting niet *vóór den 20sten November aanstaande* hebben geëffectueerd, beloopen de pœnaliteiten bij de Statuten bepaald.

(*) Bij de vorige plaatsing stond hier abusivelijk: » 5 November aanstaande."

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

BEKENDMAKING

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Noordbrabant, belast met het afnemen van Examen aan Adspiranten tot het Notaris-ambt, verwittigt de belanghebbenden, dat zij tot voorschreven einde zal vergaderen op Vrijdag den 18den November [illegible] ten tien ure, in het Paleis van Justitie te 's Hertogenbosch.

De Commissie herinnert de Adspiranten aan de voorschriften, vervat in art. 13 der wet op het Notaris-ambt van den 9den Julij 1842 (*Staatsblad* n°. 20), en verlangt dat alle stukken, welke aan haar moeten worden toegezonden, portvrij, vóór den 4den bevorens, worden geadresseerd aan den Griffier van voorschreven Geregtshof.

te 's Hertogenbosch, den 11den October 1853.

De Procureur-Generaal, A. VAN GALEN.
De Raadsheeren, J. VERSFELT. LUIJBEN.

, Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de Commissie uit het Provinciaal Geregtshof van Gelderland, belast met het afnemen van Examen aan hen, die, gedurende het laatste jaar hunne woonplaats in dat gewest gehad hebbende, de bevoegdheid verlangen te verkrijgen om tot Notaris benoemd te worden, daartoe zal vaceren op Vrijdag den 25sten November 1853, des voormiddags ten 10 ure, in een der vertrekken van het Hofgebouw te Arnhem; zullende de vereischte bewijsstukken vóór den 11den dier maand aan de voormelde Commissie vrachtvrij moeten worden gezonden.

De Procureur-Generaal bij voornoemd Hof,
W. STAATS EVERS.

KENNISGEVING.

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Drenthe, belast met het afnemen der Examina van de Adspiranten voor het Notarisambt, berigt, dat zij tot dat einde zal vaceren op Maandag den 28sten November 1853, des voormiddags ten tien ure, en zoo noodig op de twee volgende dagen, aan het Locaal van gemeld Geregtshof; zullende zij die tot het bedoelde examen verlangen te worden toegelaten, zich bij een verzoekschrift aan haar moeten aanmelden vóór of op den 12den November eerstkomende, met overlegging van de stukken, gevorderd bij art. 13 der wet op het Notarisambt van den 9den Julij 1842 (*Staatsblad* n°. 20.)

Assen, den 15den October 1853.

De Commissie voornoemd,
B. SERVATIUS. W. TONCKENS. J. H. WESTRA.

, De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Limburg, zamengesteld ingevolge Art. 11 der wet op het Notarisambt, van den 9den Julij 1842 (*Staatsblad* n°. 20), tot het afnemen der Examina bij Artt. 10 en volgende dier wet vereischt;

Gezien Artt. 12 en 14 der voornoemde wet;

Bepaalt dat zij, ten voorschreven einde, op *Dingsdag den negen en twintigsten November aanstaande*, en zoo noodig de daarop volgende dagen, des morgens ten 10 ure, in eene der zalen van het Paleis van Justitie te Maastricht zitting zal houden;

Herinnert de belanghebbenden aan de voorschriften vervat in Art. 13 van evengemelde wet, met uitnoodiging om alle stukken, daarbij bedoeld, portvrij aan haar toe te zenden.

Benoemt om, onder hare leiding, de ondervraging te doen en de noodige proeven op te geven, de Heeren *H. Helgers* en *P. D. Hupkens*, Koninklijke Notarissen, residerende te Maastricht.

Gedaan in het Paleis van Justitie te Maastricht, den 14 October 1853.

De Procureur-Generaal, U. W. E. CAZIUS.
De Raadsheeren, C. M. WINTGENS. H. J. MOCKEL.

, Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Deventer, in het openbaar uitgeproken den 12den October 1853, zijnde behoorlijk geregistreerd, is *Evert Jan Kok*, vroeger Grutter, en gewoond hebbende te Kampen, thans verpleegd wordende in het geneeskundig gestigt voor Krankzinnigen te Deventer, ter zake van Krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

Deventer, den 14den October 1853.

[Kosteloos.] J. L. SLICHTENBREE, *Procureur.*

, De Bekende en Onbekende Schuldeischers in de, onder het voorregt [illegible] Nalatenschap van wijlen den Heer *Frans Smeer*, in leven Particulier, gewoond hebbende en op den 26sten October 1852 te Rotterdam overleden, worden bij deze opgeroepen om te Compareren op Vrijdag den vierden November achttien honderd drie en vijftig, des middags ten twaalf ure, ten Kantore van de Notarissen Schadee, Kleij & Burger, aan de Geldersche Kade, wijk 2, nommer 48, te Rotterdam; ten einde op te nemen de Rekening en Verantwoording, die door of van wege de Beneficiaire Erfgenamen in de gemelde Nalatenschap zal worden gedaan, en indien er geen verzet plaats heeft, het hun competerende te ontvangen, voor zoover het bedrag der Nalatenschap toereikende zal worden bevonden.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

AMSTERDAM, 17 October 1853, 1/4 voor 4 ure.

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
NEDERLAND. Werk. Schuld.	2 1/2	61 5/16	61 3/8	—	61 1/2
Dito dito.	3	74	—	—	74 1/4
Dito dito.	4	93	93 1/8	93 1/16	93 1/4
Amortisatie	3 1/2	—	—	—	—
Aand. Handel-maats.	4 1/2	—	—	—	—
O.-I. Leening 1844.	4	93 1/16	—	—	—
Aand. Arnh. Spoorweg.	4 1/2	—	—	—	—
Dito Holl. dito.		—	—	—	—
BELGIE. Certificaten.	2 1/2	—	—	—	—
Dito *Rothschild*		—	—	—	50 1/4
FRANKRIJK. Certificaten	3	—	—	—	—
RUSLAND. Bij *Hope en C.*	5	106	—	—	106 1/4
Dito A°. 1828-1829.		—	—	—	105 1/2
Inschr. op 't Grootboek	6	—	—	—	—
Dito Certificaten.		—	—	—	—
Cert. dito Hamb. Adm.	5	—	—	—	—
Negot. 1831 en 1833.	5	96	—	—	—
Negot. 1840	4	90	—	—	—
Dito *Stieglitz*	4	89	—	—	—

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
RUSLAND. Neg. *Stiegl.* Nieuwe	4	—	—	—	—
Nieuwe Engelsche	4 1/2	95 1/2	95 3/4	—	96
SPANJE. Nieuwe 3 pcts. thans	1	21 5/8	21 9/16	—	21 9/16
Nieuwe	3	—	—	—	—
Binnenlandsche	3	41	—	—	41 1/8
Cert. Coup. Sp. Com.		5 1/4	5 5/16	—	—
Amortisabele Schuld.		4 13/16	—	—	—
PORTUGAL. Londen, Nieuwe	3	37 3/4	37 13/16	—	37 15/16
Dito Uitgestelde		—	—	—	—
OOSTENRIJK. Bank.	5	—	—	—	—
Dito.	4	—	—	—	—
Metalliek 1816-1852.	5	77 1/2	—	—	77 3/4
Dito 1847.	2 1/2	40 7/8	—	—	40 1/4
Dito 1851-1852	2 1/2	40 7/8	—	—	40 1/4
Dito 1849	5	90 1/4	90 1/2	—	90 5/8
Dito Lett. B	5	90 1/4	90 1/2	—	90 5/8
Aand. *f* 500 bij *Rothschild.*		—	—	—	—
Dito - 250 dito 1839.		—	—	—	—
NAPELS. Certific. bij *L.* en *B.*	5	—	—	—	—

	pCt	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
POLEN. Obligatien	4	—	—	—	—
Aandeelen 1835		—	—	—	—
SARDINIE. Te Londen	5	—	—	—	—
DENEMARKEN. Dito	5	—	—	—	—
PERU. Dito	4 1/2	—	—	—	71
GRIEKENLAND. Dito.	5	—	—	—	—
PHILADELPHIA. Bij *Hope en C.*	5	—	—	—	—
Te Londen	6	—	—	—	—
Bank, origin		—	—	—	—
LOUISIANA. Te Londen	5	—	—	—	—
BRAZILIE Te Londen 1824	5	—	—	—	—
Dito 1843	5	—	—	—	—
GRENADA. Dito à L. st. 100.	2 1/4	—	—	—	—
Dito Uitg.		8 3/4	—	—	—
ECUADOR		4	4 1/8	—	—
MEXICO. Te Londen L. st. 100	3	23 1/8	—	—	—
Dito onbepaalde.	3	22 13/16	—	—	23
VENEZUELA. Te Londen	3 1/4	—	—	—	—
Dito Uitg.	1	—	—	—	—

WISSELKOERSEN

Parijs	2/m. do.	G.	55 15/16	P.	—
Idem	kort. »		56 7/16		—
Bordeaux	2/m. »		55 3/8		—
Idem.	15/d. »		55 3/4		—
Madrid	3/m. »		244		—
Cadix	» »		244		—
Sevilla	» »		241		—
Bilbao	» »		242		—
Lissabon	» »		41 1/4		—

Porto	3/m. do.	G.	41 1/4	P.	—
Genua	2/m. »		46		—
Livorno	» »		39		—
Napels	» »		81 1/2		—
Weenen	6/w. »		31 1/4		—
Augsburg	» »		35 3/8		—
Frankfort a/M.	» »		93 3/4		—
St. Petersburg	2/m. »		186		—
Rotterdam kort per *f* 100			1/8		—

Londen	kort.	f 11.80	à	—
Idem	2/m.	» 11.67 1/2	à	—
Hamburg	kort.	St. 35 5/8	à	—
Idem	2/m.	» 35 1/4	à	—

KOERS VAN HET GELD.

Beleening 2 1/2 à — Disconto 2 à —
Prolongatie 3 à —

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.